

U R T H E L R
O F U F I R
Unnennlich in Hohe

ՆՓՐԿԵՐՏ

ԾԱՌԱՆԵՐԸ

տինը, ուր շատ անհուք կեանք մը կան
ցունէր, գիշեր մը Մասիմի արքեպիսկոս
պօսը իրեն այցելութեան կուգայ, մեկնա
պահուն արուեստագէտն ինք անձամ
մինչեւ դուռ կառաջնորդէ լամպարը ձեռ

դիւ Փարիզի մէջ ուր առ
 1888 թ. 15 օգոստոս

հերոս մէջ կարգավիճուող վրայ)։

—Ինչպէս։

—Առկից առկի չեմ կրնար բռնել։ Բայ մի՛ վրոնար։ Եթէ խմանար մտէ մը որ ձեռքիս գործածեցէ։

—Ձեռն հասկնար, ըստ դրամատորք տասնութ հիտաբբորուած։ Մէկը պիտի մեղաւորէք։

—Լրացկրնիւուն մէջ միայն, ըստ նախկին Պէթար Քանոս. քրքի մը տրվիլ լոյ իր խտացիլ գործուող երեսնիլ հաշիւի։ ... Ապագայ եղբէր։

—Ձեռն հասկնար...

—Ետեւի կը հասկնար։ Եւ պիտի սքանչանար յաշիւիլիւն առկիւ։

—Վերջապէս, ըստ դրամատերն, յոյ՛ մեր վրայ է... Էն ուլ մէկ ժամն զրոյ սեռնիւս պիտի գտնուի... Հոն գտնվիւ, և յիսուն հազար ֆրանքը պիտի տասնէր։

—Աղէկ։ Անմիջապէս պիտի կրնա պատրաստել հնարքս։

Եւ Ա. տը Մէկը-էլիյր իսկից հեռացաւ իր պարտական բեռէն ապտուրիւն ելանիլ։

Ա՛յ չէր իտրգին Բոյնիլ վրայ և այն ա գտնաւորակն շարժումիլ վրայ զոր զգացեր։ Հիմաուրիւն խելքը միտքը իր դործուած էր, որ հարկը հազար ֆրանք պիտի բերեր իրեն։

Ձ.

Այն ստուկալի՝ տեսարանին ետք որ փութեր իր կեանքը, իր զաւկին, իր

բամ մի կէ հակին իրատ խօսքերին ետը
Բոլին առնա գարձած էր կրտսածու... Զա-
նալի կ'ուրաքարս զինք, ին միտքով, մ
մարտուն կ'երթարս Անկոն բանի վարձած
էր այստ մեծեղի միայն ին վարս իրեն հ
լրթօրէն մտածեց այս բանին վրայ, վառ
զի իր ներկայաց թիւն շաղքարանք մը
միայն իր սրբեցեղ զաւթին համար...
Անկնին տեսէ, անկնին զիւրին մա
նք չնշահեցած թիւնէն, և չնշահեցած թիւն
որդունք տաւաւ...

Մեծանուն պարտաւտաւիկներն իր
տաւիքէ առաջ ուղեց իր գաւակին թուղ
տակուն մը կտակ որուն մէջ պիտի պատ
մէր իր տաւապարտներն, իր փորձութիւ
ններ, ուր տնօր պիտի ձգէր իր սրբ
հաւատարմը:

Սեպտին առկն տեցաւ և գրեց,
Երվուտ կոխուն:

Ձի հաւատարմի ինծիք, հաւատար...
հաւատարմի մարդ անհուն, անտաւառ
րուն: Ասոր համար է որ կը խնձեռնի...
Ապագային պիտի դառնա զիս... պի
զգլաւս բամ խաբարէս:

Անկն մարդն ուր բնին բամեղ զիւ
թիւնապարտուն մին է... որ չէ գաղաթած զ
հաւատիքէ:

Իմ թոխ մեծեղեց հայրդ, որ նշանա
նէր... Յետոյ... յետոյ, զիս շարքիլի
համար, ինքը խոտառականցաւ իր օճիկ
Ենետոյ, երբ ուղեցի զինքն ամառ
տանին, առաքաւա զայն... Ապագային
չունէի, բայց որովհետեւ ևր վարձար
կը մասնուն զինքը, որովհետեւ միտք
մէջ կ'ազդէ իմ արհամարհանքես, փնտ

տառաւ... իս Բարիքի մէջ ուր ապաւանտե-
ին, այն ապաւանտարանին մէջ ուր վառ-
ածիկ ինք ճշտեալ, ուր կը յայտայի կեանս
անցումին ընդ սիրելով, ընդ դպասելով
Անշնան կը սիրէր ճիշդ, գաւառէ, սիր-
գաւառիս Երեւնէ շաքար ընտելան մտ-
սիրով լիցող սելը... Բայց ամուսնանա-
լով ինչ մարդ իմ տեսէր ինչ, որովհայտ
ընդ՝ Օրէնքի առջեւ բոլ չայող էր, և
ընճեմ անոր կողմէ անցաւ...

«Օրէնքն անոր ընկերացաւ ձեռքէս յ
փրկուցաւ... համար ընդիմ — Այն աման
մարտեալ կեանքով լայլ... Սիրտս չ
շարժեցաւ... Այլ եւս ողբացի միայն...»

Յարկեմ, իմաղով գիշեր ընդ կը կանգնէ
ընդ կը կայտաւէն բազմեցան... Ինչի-
նքից ճշտուելով միջեւն այդ մարդոց
տառը՝ ձեռքէն յափառակեմն հաճա-
կեմ աման, որովհետեւ իմ կոծերս
տաղտոյալեանին վրեջ, որովհետեւ ապա-
մուրկեան կ'անտարկէին իմը, զիս ի-
սեւանդեցին և իրրեւ ինեղ փառ-
տեւ... Ա՛յ յայտ չկաւ... Ապաւան-
տեւն ինչով, ընէն անտեղեակ, ապաւա-
նէնէ, զբնէլ լայլ գլուսած... Աս ինչ
լայիկ ինչսր իմ տակալին ու սեւին մէջ...
Տաքթոր Պեռնա, իմ միակ պատապանն
իմ համաձայնութիւն պաշտնաւած... Անեւ-
րեք ոտքն և արկն, անդոր բռնեք
Այս բոլոր շարքերեք գրած առանձն գր-
կը գտայ... Բայց որովհետեւ ուր արտա-
ստակած, փառցի, ապաւան իմ թէ ինչ
է տաքթոր Պեռնա և անոր ապաւան-
պաշտնի տաղըն՝ որովհետեւ ինչ արտա-
շնուցալ — Ահա մարդը... Բայց դառն

Հատալով հենքի... Դուռն այ խնդր մը պիտի բերեմ գիտեմ... Պիտի կարծես որ աղէկ բարեկէսի հրա վրայիկ աղաղկ... Բայց կ'ըսէմ... Չեմ կրնար չիտալ... Բոլոր այս ամբաստանութիւնները... բոլոր այս ճորձ մարտութիւնները կը խղզեն գիտեմ ճիշէ եւսա չեմ ըմբռն... Ի՞նչի բեղիկ Համար լաւագոյններէս չափէ թէ ի՞նչ միտ կ'ուս. իմ սէրս...

Ո՞ր սիրով եղէ...

Վերջ տակի, կենանք աւելի կը սիրովմ եղէ...

Մտերք սիրտս չգարդեցաւ թարստելէ և թրթրալէ բեղ Համար...

Մեր բեղ նորէն տեսայ ապարտքերդ ապիւն, մեծացած, փառլոս, սիրտած, վառիկի կը սիրտուր, գիտեմ, կըր նորէն տեսայ բեղ մարդ կ'ըսած, Թուցեցա՞նք ինձի թէ ևստեալ այ չէր կարծեմքիդ գիտեմ...

Մեղմանութիւնը կը լցնուրքէր էութիւնս... Սիր փառալուրդ աղաղակէ աւարտութիւնս, Երբեք գայն...

ՎՊու մէկ բառը, մէկ նայալուն զի աւմն ժամանակէ տակի խաղցնէր զի խաւարի և գծերով մէջ...

Ակսորս, այ լաւն մի չի փոփոխուր... ՄՊուր տրեք... Պիտի մեռնիր... ՄԷր ճանչցուրդ գիտեմ... Մարդ չարացք դէպ լինի... Մեռնելէ ուրիշ արդ չունիմ... Բնայց կ'սխալ որ ոչ եւս եմ, մտիկ ըլլեմ իմ ճանալ...

ՄՄ մարդ այ մարդուն բովի Ակսոր մարդը երեսնագործ մեծ է...

Շարք տրեւտովը աղաղակած է...

(Շարքաւորիկ)

